

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Політологія

*Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
ступеня вищої освіти Бакалавр*

**за спеціальністю 052 Політологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: бакалавр політології**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова вченого ради**

**Валентина АРАНЧІЙ
(протокол № 25 від 31 серпня 2020 р.)**

**Освітня програма вводиться в дію з
«01» вересня 2020 р.**

**Ректор 00432014 Валентина АРАНЧІЙ
(наказ № 156 від «07» вересня 2020 р.)**

Полтава 2020 р.

**ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олена КОСТЕНКО

Начальник навчального відділу

Людмила ШУЛЬГА

Декан факультету

Людмила ДОРОГАНЬ-
ПИСАРЕНКО

Гарант програми

Сергій ПРИХОДЬКО

ВНЕСЕНО

Кафедрою гуманітарних і соціальних дисциплін

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Наталія СИЗОНЕНКО

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою спеціальності «Політологія»

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Голова науково-методичної ради

Алла ІЛЬЧЕНКО

СХВАЛЕНО

Вченуою радою факультету обліку та фінансів

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Голова вченої ради

Людмила ДОРОГАНЬ-
ПИСАРЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Приходько Сергій, к. політ. н., доцент;
2. Макарець Світлана, к. іст. н., доцент;
3. Ільченко Алла, к. пед. н., доцент;
4. Кончаковський Євген, к. е. н., доцент;
5. Пилипенко Вікторія, директор Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської облдержадміністрації;
6. Гергель Анастасія, здобувач вищої освіти за освітньо-професійною програмою Політологія СВО Бакалавр

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Барановський Фелікс	д. політ. н., професор, завідувач кафедри політології, права та філософії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.
Кравченко Петро	д. філософ. н., професор, декан історичного факультету Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, академік Академії політичних наук України.
Отич Олександр	начальник Управління інформаційної політики Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської облдержадміністрації.
Донченко Костянтин	експерт «ТОВ Дослідницька група «ПРУФ АНАЛІТИКС».

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальністі 052 Політологія

1 – Загальна інформація

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Полтавська державна аграрна академія, факультет обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня кваліфікація	Бакалавр політології
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Політологія
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 навчальних роки
Форми навчання	Інституційна (очна)
Наявність акредитації	Впроваджується вперше з 2017 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність: повної загальної середньої освіти – для бакалаврів з нормативним терміном навчання
Мова викладання	Державна
Термін дії освітньо-професійної програми	Чотири роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.pdaa.edu.ua/content/politologiya-2020-rik-navchannya

2 – Мета освітньо-професійної програми

Професійна підготовка висококваліфікованих фахівців-політологів, які володіють базовим категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, знаннями політичної теорії та практики, що можуть бути застосовані в експертно-аналітичній, політико-організаційній, консультаційній та громадській діяльності.

3 - Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 052 Політологія Об'єкти вивчення: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), класична і сучасна політична думка, влада та урядування, політичні системи, інститути та процеси, політич-
--	---

	<p>на поведінка, публічна політика, політична культура та ідеологія, світова політика та політика окремих країн і регіонів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які вміють застосовувати теорії та методи політичних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у політичній сфері.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, міжнародні та глобальні студії, політичні комунікації, спеціальні політологічні дисципліни.</p> <p>Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.</p>
Орієнтація освітньо-професійної програми	<p>Освітньо-професійна академічна з практико-орієнтованим навчанням.</p> <p>Освітньо-професійна програма базується на загальновизнаних положеннях та результатах сучасних наукових досліджень з політології.</p>
Основний фокус освітньо-професійної програми	<p>Загальна (академічна) освіта в галузі політології.</p> <p>Ключові слова: політологія, політична діяльність, політичні інтереси, політичні цінності, політична влада, політичний режим, політична демократія, свобода, політична свідомість, політична ідеологія, політична культура, державний лад, політичний інститут, держава, політична система, політична організація.</p>
Особливості освітньо-професійної програми	<p>Сприяння набуттю необхідних знань про закономірності функціонування та розвитку політичної сфери, вмінь та практичних навичок політичної діяльності з використанням системи аналітичних інструментів для проведення аналізу політичного середовища та прогнозування перспектив його розвитку на місцевому і загальнодержавному рівні.</p> <p>Тісна співпраця з політичними і громадськими організаціями регіонального та загальнонаціонального рівня дозволяє опанувати сучасний стан політичного життя в усіх його виявах та рівнях, зокрема шляхом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження навчальної і виробничої практик на базі громадських організацій, органів державної влади та місцевого самоврядування, наукових і дослідних центрів; - проведення досліджень громадської думки щодо актуальних проблем політичного життя суспільства; - презентації проведених досліджень та пропозицій на науково-практичних конференціях.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники мають можливість виконувати професійну діяльність і займати посади:</p> <ul style="list-style-type: none"> – політолог; – політичний оглядач; – політичний аналітик, експерт;

	<ul style="list-style-type: none"> – помічник та консультант із суспільно-політичних питань та зв’язків із громадськістю в органах державної влади та місцевого самоврядування; – коментатор та оглядач із політичних проблем у друкованих та електронних ЗМІ, інформаційних агенціях; – політтехнолог.
Подальше навчання Академічні права	Можливість навчання за програми: 8 рівня НРК України, другого циклу FQ-ЕНЕА, 7 рівня EQF-LLL. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Інтерактивні, проектні, інформаційно-комп’ютерні та інтегративні технології навчання, технології проблемного, саморозвиваючого, колективного способу навчання, навчання з використанням електронного ресурсу та на основі наукових досліджень.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді: лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять, самостійного навчання тощо.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання якості освоєння освітньо-професійної програми включає поточний і підсумковий (семестровий) контроль знань та атестацію здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль – на семінарських, практичних, лабораторних заняттях (усне або письмове опитування, експрес-контроль, виступи здобувачів вищої освіти при обговоренні питань, контролльні роботи, тестовий контроль, презентації тощо).</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль – екзамен або залік (диференційований залік).</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти – публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами.</p> <p>ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвит-</p>

	<p>ку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення та працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) комpetентності (СК)	<p>СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.</p> <p>СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>СК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.</p> <p>СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців.</p> <p>СК10. Спроможність професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.</p> <p>РН02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.</p> <p>РН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.</p> <p>РН04. Мати навички професійної комунікації.</p> <p>РН05. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.</p> <p>РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний</p>

	<p>та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.</p> <p>РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>РН14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>РН15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.</p> <p>РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.</p> <p>РН17. Забезпечувати суспільство та окремі політичні сили і соціальні групи якісною щодо змісту, форми та впливу медійною продукцією у галузі політології.</p> <p>РН18. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.</p> <p>РН19. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.</p>
--	--

8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми

Кадрове забезпечення	<p>Розробники програми: 1 кандидат політичних наук, доцент, 1 кандидат історичних наук, доцент, 1 кандидат педагогічних наук, доцент, 1 кандидат економічних наук, доцент (є штатними співробітниками Полтавської державної аграрної академії), за участю 1 роботодавця та 1 здобувача вищої освіти спеціальності 052 Політологія.</p> <p>Гарант освітньо-професійної програми: кандидат політичних наук, доцент.</p> <p>До реалізації програми залишаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування, зокрема за кордоном.</p>
-----------------------------	--

Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої світи і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема:
	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні приміщення; - комп'ютерні класи (лабораторії); - спортивний зал, спортивні майданчики; - бібліотека, читальний зал; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - технічне обладнання для проведення безпосередніх «польових» досліджень на замовлення громадських організацій щодо оцінки суспільної думки; - матеріально-технічна база засобів масової інформації, органів влади та інших баз практик (на основі укладених договорів) щодо формування практичних навичок політичної та громадської діяльності; - приміщення для науково-педагогічних працівників; - гуртожитки; - пункти харчування та ін.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає:
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Полтавською державною аграрною академією та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе на загальних умовах

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми <i>(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)</i>	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
OK 1	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	зalік, екзамен
OK 2	Інформаційні системи та технології	3	екзамен
OK 3	Історія та культура України	4	екзамен
OK 4	Правознавство	3	екзамен
OK 5	Риторика	3	екзамен
OK 6	Соціологія	4	зalік
OK 7	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
OK 8	Університетська освіта	3	зalік
OK 9	Фізичне виховання	4	зalік
OK 10	Філософія	3	зalік
OK 11	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	екзамен
OK 12	Економічна теорія	6	екзамен
OK 13	Загальна теорія політики	4	екзамен
OK 14	Історія і теорія політичних партій	5,5	екзамен
OK 15	Історія політичних вчень	7	екзамен
OK 16	Курсова робота «Загальна теорія політики»	3	диф. залік
OK 17	Курсова робота «Порівняльна політологія»	3	диф. залік
OK 18	Мас-медіа та політика	6	екзамен
OK 19	Основи наукових досліджень в політології	3	зalік
OK 20	Основи політології	3,5	зalік
OK 21	Політична етика	5	зalік
OK 22	Політична культура	3,5	екзамен
OK 23	Політична психологія	6	екзамен
OK 24	Політичний аналіз і прогнозування	4	екзамен
OK 25	Політичний елітаризм	6	екзамен
OK 26	Політичні режими та політичні системи сучасності	3,5	екзамен
OK 27	Порівняльна політологія	8	зalік, екзамен
OK 28	Прикладна політологія	6,5	екзамен
OK 29	Теорія міжнародних політичних відносин	5,5	екзамен
OK 30	Теорія політичних процесів	6	екзамен
OK 31	Філософія політики	4	екзамен
OK 32	Навчальна практика «Вступ до фаху»	7,5	диф. залік
OK 33	Навчальна практика «Загальна теорія політики»	9	диф. залік
OK 34	Переддипломна практика	6	диф. залік
OK 35	Виробнича практика «Технологія політичної діяльності»	9	диф. залік

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми <i>(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)</i>	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
OK 36	Підготовка кваліфікаційної роботи	9	
OK 37	Захист кваліфікаційної роботи	1,5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		180	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
Загальний обсяг вибіркових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

8 семестр	7 семестр		
		OK 25	OK 1
OK 29		OK 4	OK 29
OK 36		OK 7	OK 7
OK 18	+	OK 8	OK 8
OK 30		OK 9	OK 9
OK 24	+	OK 10	OK 10
OK 34		OK 12	OK 12
OK 36		OK 20	OK 20
OK 37	+	OK 1	OK 1
OK 18		OK 2	OK 2
OK 30		OK 3	OK 3
OK 24	+	OK 6	OK 6
OK 34		OK 9	OK 9
OK 36		OK 15	OK 15
OK 37	+	OK 21	OK 21
OK 18		OK 32	OK 32
OK 30		OK 5	OK 5
OK 24	+	OK 9	OK 9
OK 34		OK 19	OK 19
OK 36		OK 22	OK 22
OK 37		OK 31	OK 31
OK 18		OK 9	OK 9
OK 30		OK 11	OK 11
OK 24	+	OK 13	OK 13
OK 34		OK 16	OK 16
OK 36		OK 26	OK 26
OK 37		OK 33	OK 33
OK 18		OK 14	OK 14
OK 30		OK 23	OK 23
OK 24	+	OK 27	OK 27
OK 34		OK 17	OK 17
OK 36		OK 27	OK 27
OK 37		OK 28	OK 28
OK 18		OK 35	OK 35
OK 30		OK 25	OK 25
OK 24	+	OK 29	OK 29
OK 34		OK 36	OK 36
OK 36		OK 18	OK 18
OK 37	+	OK 30	OK 30
OK 18		OK 24	OK 24
OK 30		OK 34	OK 34
OK 36		OK 36	OK 36
OK 37	+	OK 37	OK 37

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у політичній сфері, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти бакалавр із присвоєнням кваліфікації бакалавр політології

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми